

Д. е. н. Яровенко Т. С., Винокурова А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Найбільш значущим ресурсом розвитку економіки країни є її науково-технічний потенціал. Саме він складає підвалини підвищення обсягів виробництва та економічного зростання в цілому. Для України проблема економічного зростання є проблемою виживання в сучасному світі. Інноваційний шлях є стратегічним для формування конкурентоспроможного промислового виробництва, забезпечення економічного зростання і соціального прогресу нашої країни. Інтерес до проблем теорії і практики інновації останнім часом різко зростає, про що свідчить великий обсяг публікацій за даною тематикою.

Інновації характеризують науково-технічну новизну, виробничу реалізацію і конкурентоспроможність продукції (підприємства) на ринку. Якщо якийсь з цих компонентів «не працює», інноваційний процес є незавершеним.

Навіть якщо підприємство успішно функціонує сьогодні, але не націлене на освоєння нових технологій, що дозволять розробити нові види продукції більш високої якості з найменшими витратами, воно ризикує стати неконкурентоспроможним через певний проміжок часу. У той же час реалізація інновацій надає переваги й бонуси на відміну від конкурентів, збільшуючи його ефективність та конкурентоспроможність.

Таким чином можна назвати цілі інновації: пошук нового технічного рішення (створення винаходу); проведення досліджень і технологічних розробок; технологічна підготовка серійного виробництва нової продукції; закріплення продукції на нових ринках шляхом постійного вдосконалення технології, підвищення конкурентоспроможності; зниження собівартості продукції; підвищення якості технічних, технологічних, організаційних, маркетингових і кадрових рішень тощо.

Інновації впевнено впроваджуються у всі сфери нашого життя [1–3]:

– техніко-технологічні інновації, що проявляються у формі нових

продуктів, технологій їх виготовлення, засобів виробництва та є основою технологічного прогресу й технічного переозброєння виробництва;

- організаційні нововведення, що виражаються в процесах освоєння нових технологій організації виробництва;

- управлінські нововведення, що є цілеспрямованою зміною складу функцій, організаційних структур, технології й організації процесу управління, методів роботи апарату управління та орієнтовані на заміну елементів системи управління (або системи в цілому) з метою прискорення, полегшення або поліпшення рішення поставлених перед підприємством завдань;

- економічні інновації, як позитивні зміни в його фінансовій, платіжній, бухгалтерській сферах діяльності, мотивації праці тощо;

- соціальні інновації: соціально-особисті та санітарно-гігієнічні, що проявляються у формі активізації людського фактору шляхом розробки і впровадження кадрової політики, професійної підготовки, соціально-професійної адаптації, винагороди і оцінки результатів праці, поліпшення соціально-побутових умов життя працівників, безпеки і гігієни праці, культурної діяльності, організації вільного часу тощо;

- юридичні інновації, що пов'язані із розробкою нових і зміною нормативно-правових актів, що визначають і регулюють діяльність підприємства;

- екологічні нововведення, що пов'язані зі змінами у техніці, організаційній структурі керування підприємством, що поліпшують або запобігають негативному впливу на еко-середовище тощо.

Таким чином, інновації є драйвером новітньої економіки та основою конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. Адже для збереження лідерських позицій їм необхідно постійно удосконалювати технології та продукти.

Інновації мають наступні характеристики: ступінь новизни, виробниче застосування, комерційна реалізованість.

Тому незатребуваність інновацій та слабка інноваційна активність суб'єктів господарювання, зазвичай, трактується як результат нерозвиненості

ринкових відносин в економічній системі держави, а з їх розвитком ситуація зміниться сама по собі. Проте так не відбувається, бо інноваційний процес потребує цілеспрямованості: аналіз стану економіки України протягом останніх п'ятнадцяти років дозволяє відзначити системну кризу, що насамперед відзначається значним спадом обсягу промислового виробництва. Зокрема, усі наукомісткі галузі (пов'язані з високотехнологічним виробництвом продукції) відчували на собі цей спад, а рівень життя населення різко понизився.

Світовий досвід переконливо доводить, що головною умовою економічного зростання є науково-технічний прогрес, який, у свою чергу, ґрунтується на оптимальній системі управління інноваціями.

Список використаних джерел:

1. Сиротинська Н. М. Види інновацій підприємств промисловості / Н. М. Сиротинська // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : зб. наук. праць / відп. ред. О. Є. Кузьмін. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. – С. 314-319.
2. Шабан К. С. Класифікація інновацій підприємств, що входять до міжорганізаційних об'єднань / К. С. Шабан, О. В. Зозульов // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". – 2016. – № 13. – С. 493-500.
3. Дідченко О. І. Сутність та класифікація інновацій / О. І. Дідченко, О. Ю. Бибочкіна // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії / ред. А. М. Ткаченко. – Запоріжжя, 2013. – Вип. № 4. – С. 48–58.